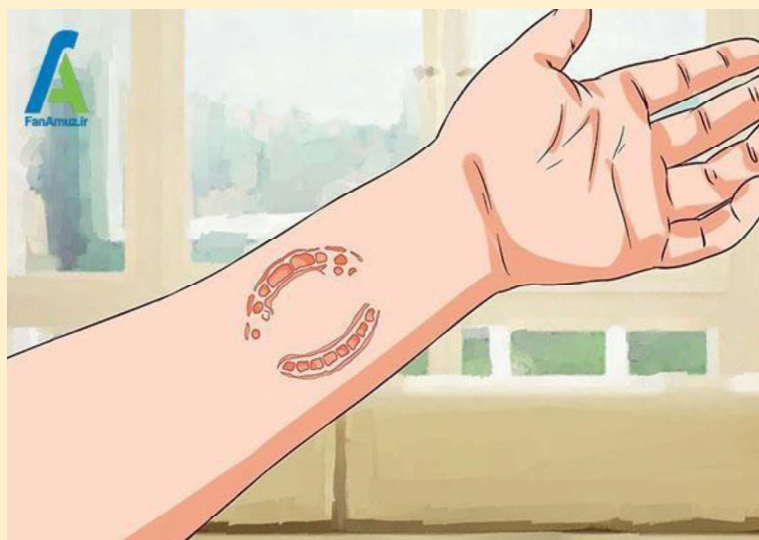

به نام ا...۱

راهنمای بیماران گاز گرفتگی توسط حیوان یا انسان

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام علی (ع) (بجنورد)

دفتر آموزش سلامت

تاریخ تولید: 1397/10/05

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۴/۰۴/۲۸

کد: 6-25

رفرنس: دستورالعمل یکپارچه ترخیص از اورژانس

بیمار گرامی خانم/ آقای ..... شما در اثر:

□ گاز گرفتگی / پنجه زدن توسط سگ آشنا و خانگی □ / غریبه و خیابانی □ گاز گرفتگی □ / پنجه

زدن □ توسط گربه آشنا و خانگی □ / غریبه و خیابانی □ گاز گرفتگی توسط انسان □ دچار زخم

باز □ / خراشیدگی □ / سوراخ در ناحیه ی ..... شده و به اورژانس مراجعه کرده

اید □ زخم شما نیاز به بخیه نداشته است و پس از شستشو و اقدامات اولیه خودبخود ترمیم

خواهد شد .

□ زخم شما پس از شستشو و اقدامات اولیه بخیه شده است .

□ زخم شما جهت پیش گیری از بروز عفونت در حال حاضر بخیه نشده است و باید..... روز بعد

جهت بخیه زدن آن حتما به اورژانس یا پزشک مراجعه کنید .

□ با توجه به سابقه ی واکسیناسیون مناسب با وجود آلودگی زخم نیاز به تزریق واکسن کزاز

ندارید

□ با توجه به سابقه ی نامشخص یا قدیمی واکسیناسیون و آلودگی زخم، واکسن کزاز برای شما

تزریق شده است

□ با توجه به شرح حال و وضعیت زخم، نیاز به تزریق واکسن هاری ندارید .

□ نوبت اول واکسن هاری برای شما تزریق شده است و برای تزریق نوبت بعدی آن باید در

روز..... حتما مراجعه کنید .

□ برای تزریق واکسن هاری لازم است پس از ترخیص بلافاصله به مرکز

..... مراجعه کنید .

□ با توجه به معاینات انجام شده، در حال حاضر نیاز به آتل گیری اندام ندارید .

□ با توجه به وضعیت آسیب اندام برای شما آتل گیری انجام شده است که نحوه ی استفاده از آن

بر اساس نظر پزشک :

به طور دائم و کامل □ در طول روز و بیداری □ فقط در طول شب □ هنگام فعالیت و کار □ در حد تحمل □ روزانه با 4-5 نوبت باز کردن کوتاه مدت □ می باشد و باید برای مدت..... روز باقی بماند .

در حال حاضر با توجه به این که زخم فقط باعث آسیب پوستی شده است و اندام های داخلی، عروق و اعصاب اصلی، تاندون ها و عضلات شما در معاینات سالم بوده اند و نیز زخم کاملا بررسی

و پاکسازی شده است، نیاز به جراحی یا بستری در بیمارستان نداشته و می توانید به منزل بازگردید .

پس از ترخیص تا زمان بهبودی به نکات و توصیه های زیر توجه کنید :

1. بخیه کردن برای زخم هایی به کار می رود که وسیع بوده یا لبه های آن از هم دور باشند یا

کناره های زخم نامنظم و نا هموار یا دچار له شدگی و تخریب پوست باشند و یا زخم آن قدر عمیق

بوده که کل ضخامت پوست را در بر گرفته باشد یا احتمال آلودگی و عفونت آن کم باشد، که

تشخیص آن تنها با پزشک خواهد بود و در غیر این صورت زخم نیاز به بخیه نخواهد داشت، در

این مورد به تصمیم پزشک اعتماد کنید و نگران نباشید .

2. زخم هایی که احتمال بروز عفونت در آنها وجود دارد اغلب در ابتدا بخیه نشده و بعضی از آنها

چند روز بعد که احتمال بروز عفونت کاهش یابد بخیه زده می شوند در صورتی که زخم شما در

ابتدا بخیه نشده است، لازم است طبق توصیه ی پزشک حتما در زمان معین

جهت بخیه کردن آن مراجعه کنید.

4. بخیه ها را تا 24 ساعت کاملاً خشک نگاه دارید، بخیه های غیر قابل جذب را پس از 24 ساعت

می توانید به آرامی با آب گرم و صابون بشوئید، اما به هیچ وجه آنها را به مدت طولانی در آب

غوطه ور نکنید (مثلاً در وان حمام، استخر،....). چون تماس زیاد با آب باعث کاهش سرعت بهبود

زخم و افزایش احتمال عفونت می شود.

5. بخیه ها را بلافاصله با ملایمت خشک کنید، برای این کار از یک پارچه ی نخی سبک و کاملاً

تمیز که فقط به این کار اختصاص داده اید یا گاز استریل استفاده کنید و به هیچ وجه از پنبه یا

دستمال کاغذی استفاده نکنید، دقت کنید که برای خشک کردن نباید پارچه را روی زخم به سختی

بکشید و فقط از حرکات ضربه ای ملایم استفاده کنید.

6. پس از شستشو می توانید روی زخم را با یک لایه ی نازک پماد آنتی بیوتیک مانند تتراسیکلین یا موپروسین (در صورت تجویز یا توصیه ی پزشک هنگام ترخیص) بپوشانید. (برای این کار از گوش پاک کن استفاده کنید)

7. زخم های پوستی اغلب با نخ های غیر قابل جذب بخیه می شوند، زمان دقیق کشیدن بخیه ها را پزشک هنگام ترخیص به شما خواهد گفت، بخیه های صورت معمولا 4-6 روز و بخیه های پوست سر و اندام ها -10 14 روز بعد کشیده می شوند .

8. در صورتی که زخم شما پانسمان شده است حتما تا زمانی که پزشک به شما هنگام ترخیص توصیه کرده زخم را پوشیده نگاه دارید، در این صورت حداقل 48 ساعت پانسمان را به شکل اولیه

حفظ کرده و سپس بعد از هر بار شستشوی زخم آن را با یک پانسمان سبک بپوشانید.

9. توجه کنید که همه ی زخم ها نیاز به پانسمان ندارند و ممکن است زخم شما (به خصوص زخم

های پوست سر و صورت) پس از شستشو و حتی بخیه زدن بدون پانسمان رها شود، در این صورت شخصا اقدام به پوشاندن زخم با پانسمان های سنگین نکنید.

۱۰. در صورتی که زخم شما بخیه نشده است، زخم را روزانه طبق دستور شستشو داده (با سرم

نمکی مخصوص شستشو) و اگر هنگام ترخیص زخم پانسمان شده است، پانسمان آن را تعویض کنید. (مطابق روش ذکر شده در آخر این راهنما)

۱۱. به هیچ وجه از الکل، بتادین، آب اکسیژنه، محلول های ضد عفونی کننده، کرم های آرایشی یا

نرم کننده، روغن های معطر یا پمادهای کورتونی (تریامسینولون، کلوتنازول، هیدروکورتیزون) بر

روی زخم استفاده نکنید، این مواد باعث تحریک پوست، بروز حساسیت و عفونت و تاخیر در ترمیم زخم خواهند شد.

12. در روزهای اول ممکن است احساس درد و سوزش خفیف در محل زخم داشته باشید که برای رفع آن می توانید از استامینوفن استفاده کنید، ترکیبات حاوی آسپیرین ممکن است باعث بروز خونریزی شوند

13. در صورتی که هنگام ترخیص برای شما آنتی بیوتیک تجویز شده است، تنها همان دارو را در زمان معین مصرف کرده و دوره ی درمان را حتماً کامل کنید.

14. از مصرف ترکیبات مختلف تزریقی یا خوراکی کورتوندار (مثل دگزامتازون، بتامتازون، هیدروکورتیزون، پردنیزولون) به طور خودسرانه و بدون دستور پزشک کاملاً خودداری نمایید.

15. برای کاهش تورم می توانید اندام خود را (هنگام خوابیدن یا نشستن) بالاتر از سطح بدن قرار دهید (یک یا دو عدد بالش را در زیر اندام خود به شکلی قرار دهید که دست یا پای شما بر روی آن تکیه کرده و در ارتفاع بالاتر از قلب قرار بگیرد)، این کار به خصوص در 24 ساعت اول موثر خواهد بود.

16. از انجام فعالیت های جسمی یا ورزش های سنگین که باعث فشار یا ضربه به محل زخم می شود در طول 1-2 هفته ی آینده خودداری کنید، اگر به این محل ضربه ای وارد شود ممکن است باعث آسیب بخیه ها یا باز شدن دوباره ی زخم گردد .

17. خارش خفیف زخم در روزهای ابتدایی طبیعی است، در این موارد از خاراندن زخم خودداری کنید و فقط پوست را ماساژ دهید .

18. ترشح خفیف به صورت مایع زرد کم رنگ، رقیق و آبکی در روزهای اول از زخم طبیعی است

19. پس از باز کردن پانسمان و کشیدن بخیه ها تا زمان ترمیم کامل پوست محل زخم، باید آن را

از نور خورشید محافظت کنید، می توانید از ضد آفتاب یا کلاه و لباس پوشیده استفاده کنید .

20. در برخی از انواع بریدگی ها و زخم ها معمولا آتل گیری انجام می شود چرا که بی حرکتی

باعث محافظت از زخم، کاهش فشار وارد بر آن و تسریع روند بهبود می شود، در صورتی که برای

شما آتل گیری انجام شده است آن را تا زمان کشیدن بخیه ها و ترمیم اولیه ی زخم حفظ کرده و

از باز کردن مداوم آن خودداری کنید .

21. آتل را نزدیک به منابع حرارتی (شعله، بخاری، نور آفتاب مستقیم) قرار ندهید چون باعث

تغییر شکل آتل شده و اثرگذاری مطلوب آن نیز از بین می رود، هم چنین از وارد کردن ضربه های

سخت و سنگین که احتمالاً باعث شکستن / ترک خوردن / سوراخ شدن / تغییر شکل آتل می شود

خودداری نمایید

22. آتل خود را تمیز نگاه دارید و از ورود هرگونه مواد زاید و آلودگی به داخل آن خودداری کنید و هنگام غذا خوردن روی آن را بپوشانید.

23. در صورتی که در اورژانس از اندام شما که دچار زخم شده عکس برداری (رادیوگرافی)

انجام شده است، آن را تا زمان بهبود کامل نزد خود نگاه دارید چون در صورت بروز عوارضی مانند

عفونت جهت مقایسه به آن نیاز خواهد شد.

24. وجود این زخم محدودیت غذایی برای شما ایجاد نمی کند اما توصیه می شود تا زمان ترمیم

زخم از میوه ها، سبزیجات و آبمیوه های سرشار از ویتامین ث مثل مرکبات، لیمو ترش، گوجه
فرنگی، توت فرنگی، آب لیمو و آب پرتقال بیشتر استفاده کنید، ویتامین ث باعث تسریع روند
ترمیم زخم و بهبودی می شود، هم چنین می توانید از قرص ها یا مکمل های حاوی ویتامین ث
روزانه یک نوبت استفاده کنید .

25. اگر به حیوانی که به شما حمله کرده است دسترسی دارید، حیوان را در مکان ایمنی حداقل
به
مدت 10 روز حبس و نگاهداری کرده و بروز هرگونه علایم بیماری و ناخوشی یا هر رفتار غیرطبیعی
در او را به دامپزشک یا مرکز بهداشتی گزارش دهید.

26. هاری یک بیماری عفونی بسیار کمیاب می باشد که بر روی مغز و اعصاب بدن اثر می گذارد
و

میکروب آن فقط از طریق بزاق حیوانی که خودش هم بیمار باشد منتقل می شود و احتمال ابتلا به آن معمولاً پایین است. جهت پیش گیری از بروز هاری واکسنی وجود دارد که لازم است حتما در

3-5 نوبت پس از گازگرفتگی توسط حیوان مشکوک تزریق شود.

27. اگر توسط فرد آشنایی که قطعاً به بیماری های واگیردار (مثل هپاتیت یا ایدز) مبتلا بوده یا

اعتیاد به مواد مخدر در او وجود دارد دچار گازگرفتگی شده اید حتماً وضعیت او را به پزشک اطلاع

دهید تا در صورت نیاز واکسن های لازم مثل واکسن هپاتیت به شما تزریق گردد، توصیه می شود

در صورت امکان (دسترسی به آن فرد و موافقت وی) خود او نیز به پزشک شما مراجعه کند.

28. اگر توسط فردی که از سابقه ی ابتلای او به بیماری های مختلف یا وجود اعتیاد در او اطلاع

ندارید دچار گازگرفتگی شده اید حتماً وضعیت را به پزشک اطلاع دهید و در صورت امکان

(دسترسی به آن فرد و موافقت وی) خود او نیز جهت بررسی به پزشک مراجعه نماید.

29. اگر احتمالاً باردار هستید (حتی اگر هنوز مطمئن نیستید) و دچار آسیب (پنجه زدن) توسط

گربه شده اید حتماً به پزشک اطلاع بدهید.

30. در صورت امکان روزانه 2 نوبت با تب گیر دمای بدن خود را اندازه بگیرید.

31. روزانه زخم خود را از نظر بروز علائم زیر بررسی کنید:

– تورم و قرمزی اطراف محل زخم

احساس درد شدید هنگام لمس کردن زخم یا اطراف آن

- وضعیت ترشحات

- خونریزی

- خطوط قرمز رنگ و برجسته در اطراف زخم

- تورم و سختی حرکات مفاصل اندام

در صورت بروز هر یک از علائم زیر مجدداً به اورژانس یا پزشک مراجعه کنید :

- آسیب یا پارگی بخیه ها و باز شدن مجدد زخم

- درد شدید در محل زخم یا اطراف آن

– تورم یا قرمزی محل زخم

– خروج چرک یا ترشحات سبز رنگ از زخم یا تشدید ترشحات اولیه

– استشمام بوی بد از زخم

– تغییر رنگ و سیاه شدن پوست روی زخم

خونریزی مجدد زخم به طوری که پس از 10-15 دقیقه فشار مداوم روی محل زخم متوقف

نشود

– بروز خطوط قرمز رنگ و برجسته در اطراف محل زخم

– محدودیت حرکت، درد یا تورم در انگشتان یا مفاصل نزدیک به زخم

- بروز درد شدید یا تورم یا تغییر رنگ (قرمزی یا کبودی) در سراسر اندامی که دچار آسیب شده

است یا دردناک شدن حرکات اندام یا تغییر رنگ ناخن های آن

- بروز تب

- برجسته و دردناک شدن غده های لنفی زیر بغل، گردن یا کشاله ی ران (نزدیک به محل زخم)

- شکستن، آسیب دیدن، خیس شدن یا تغییر شکل آتل

در صورت بروز هر یک از علایم زیر در طول سه ماه آینده (حتی در صورت بهبودی محل زخم) به

پزشک مراجعه کنید :

- بی حسی یا گزگز شدن شدید یا اختلال حسی (مثلا احساس راه رفتن حشره بر روی پوست)

–
در اطراف محل زخم

تکان دادن شدید و بی اختیار اندام ها یا پرش عضلات

– درد و گرفتگی و سفت شدن عضلات همراه با ضعف و بی حالی شدید

– سردرد شدید یا ناگهانی ، سردردی که با مصرف داروهای معمولی مثل استامینوفن بهبود نیابد.

– اختلال دید یا دوبینی یا درد شدید پشت و داخل چشم

– اختلال تکلم / عدم توانایی در صحبت کردن / سنگینی زبان

– ضعف، بی حسی یا فلج هر یک از اندام ها

– بروز تشنج

- توهم یا هذبان گویی

- بی قراری شدید

- گیجی و منگی

- بیهوشی ناگهانی یا کاهش سطح هوشیاری (بیهوشی)

- آبریزش زیاد از بینی و دهان، اشک ریزش و عرق کردن شدید (افزایش ترشح مایعات بدن)
احساس درد شدید در حلق و گلو هنگام نوشیدن آب

- ترس از آب و عدم تمایل به نوشیدن آب یا تماس با آن

به نکات زیر در مورد تعویض پانسمان توجه کنید :

- روزانه حداقل 1 بار و نیز در صورت خیس یا کثیف شدن و آلودگی به ترشح یا خونابه پانسمان را

–
تعویض کنید .

– پیش از تعویض پانسمان وسایل لازم شامل: دستکش (نیازی به استریل بودن آن نیست)، گاز،

باند، چسب، پماد و کیسه ی پلاستیکی (برای دور انداختن پانسمان کهنه) را آماده کنید .

– دستان خود را با آب و صابون به خوبی شسته و ترجیحا از دستکش استفاده کنید .

– پانسمان کهنه را به آرامی و ملایمت و بدون حرکت سریع و ناگهانی از روی زخم بردارید و چنان

چه در اثر خشک شدن ترشحات به زخم چسبیده است آن را کمی مرطوب کنید.

– برای شستشوی زخم فقط از آب و صابون (بدون بو) یا محلول شستشوی نمکی (سرم

شستشو) استفاده کنید .

باند را روی محل زخم گره نزده و چسب ها را یک دور کامل به دور اندام نیبچید تا محکم بودن

آن مانع خونرسانی مناسب نشود. (نیم دور کافی است و باز نخواهد شد)

- پس از پایان کار مجددا دست های خود را به خوبی بشویید .

جهت کشیدن بخیه ها ..... روز دیگر به یک مرکز پزشکی مراجعه کنید

